

[Bilgrav-Nielsen]

om, at Det Radikale Venstre skulle deltage i forsvarsforhandlingerne. Nu har hr. Hjortnæs jo lagt det sådan til rette, at disse forhandlinger ikke kan føre til besparelser på forsvarsbudgettet. Det vil hr. Hjortnæs sikre på forhånd, så jeg må vel antage, at det, hr. Hjortnæs ønsker at bruge Det Radikale Venstre til i forsvarsforhandlingerne, er lidt bedre at kunne dæmme op for den kritik, han forventer at møde fra sine egne i det øjeblik, der skulle blive tale om en vis stigning i militærudgifterne. Se, dertil kan man ikke bruge Det Radikale Venstre.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg vil gerne svare meget klart på hr. Bilgrav-Nielsens spørgsmål. Der er ingen tøven i regeringen i ønsket om en totalfjernelse af mellemdistanceraketterne. Tværtimod har det jo netop været vores synspunkt, at man i disse forhandlinger burde væk fra sammenkædningen af de forskellige forhandlingsområder, og det er det, der nu ser ud til at lykkes.

Det, jeg pegede på i mit sidste indlæg, var alene det forhold, at vi jo ikke kan lukke øjnene for, at det, til trods for at der nu, tror jeg, i 14 år har været forhandlet om de konventionelle styrker i forbindelse med MBFR-forhandlingerne, så alligevel ikke er lykkedes at nå frem til en mere balanceret udvikling på dette område, en bedre balance mellem Øst og Vest. Vi har i dag en situation, hvor der er en betydelig overvægt på Warszawapagtsiden på det konventionelle område; det kan vi ikke lukke øjnene for.

Det, jeg så også pegede på, var, at det i en række lande, også i en række landes socialdemokratiske partier, er et gældende synspunkt, at samtidig med at man ønsker at fjerne sig fra atomvåbnene, at komme væk fra den mulige brug af atomvåben overhovedet, så ønsker man også, at de konventionelle styrker skal have den fornødne troværdighed. Her var det, jeg sagde, at det var et synspunkt, som jeg ofte kunne ønske mig også vakte større genklang i den danske debat, fordi der efter min opfattelse også er en sammenhæng mellem atomtærsklens højde og den konventionelle troværdighed.

Selvfølgelig er det da regeringens ønske at sikre den størst mulige sikkerhed og gensidighed på det lavest mulige rustningsniveau. Men som sagt har 14 års MBFR-forhandlin-

ger ikke givet øgede resultater, og intet tyder på, at et gennembrud på dette område er umiddelbart forestående.

(Kort bemærkning).

Hjortnæs (S):

På det direkte spørgsmål skal jeg selvfølgelig svare bekræftende: hvis der foreligger en reel mulighed for, at man kan reducere det konventionelle forsvar, så er Socialdemokratiet naturligvis parat til at medvirke til det. Men der er jo ingen grund til at tro, at dette kan ske, hvis ikke det sker som led i en afbalanceret aftale mellem Øst og Vest, og derfor er situationen jo den – og det var egentlig det, jeg håbede hr. Bilgrav-Nielsen ville vise forståelse for – at som den internationale og sikkerhedspolitiske situation foreligger for øjeblikket, er det utrolig vigtigt at prioritere hensynet til en ændring i atomstrategien allerallerhøjest.

Jeg tror også, at hr. Bilgrav-Nielsen er en så dreven politiker, at hr. Bilgrav-Nielsen udmærket godt ved, at i den situation er det næppe klogt politisk at spille en anden bold på banen om reduktioner i det konventionelle forsvar. Det er vores udgangspunkt, og det er også udgangspunktet for de holdninger og synspunkter, vi har tilkendegivet under debatten i dag, og det synes jeg egentlig hr. Bilgrav-Nielsen skulle tænke lidt nærmere over. Så ville hr. Bilgrav-Nielsen alligevel synes, det ville være hensigtsmæssigt, at hr. Bilgrav-Nielsen også sad med ved bordet, når vi skal drøfte et så væsentligt spørgsmål som forsvarrets fremtidige struktur og opgavefordeling.

Sønderby (V):

Der var et par ting, som hr. Hjortnæs ikke fik svaret på. Vi talte om, hvor meget de norske socialdemokrater nu havde lavet forlig om, og det kommende danske forsvarsforlig. Afdøde norske udenrigsminister Frydenlund sagde, at nu forventede man jo så, at man i Danmark tog sin del af forsvarsbyrden, og på baggrund af det, som hr. Hjortnæs har været inde på, vil jeg derfor gerne spørge, hvordan man forventer at kunne opfylde de forpligtelser, man har også over for sine socialdemokratiske venner i Norge.

En anden ting, som hr. Hjortnæs var inde på, var, at en engelsk admiral, eller var det